

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การผลิตปลาชะโดในกระชังของเกษตรกร อำเภอชุมแสงกับ
อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

ชื่อผู้เขียน นายนนทรี ปานพรหมมินทร์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต(เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์คุณหญิง ฤดี ลำปาง	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์กฤษิณี ศรีมงคล	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประทีป คชศิลา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วราภา คุณาพร	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงสภาพการผลิต ต้นทุนและผล
ตอบแทน ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะการผลิตปลาชะโดในกระชังของเกษตรกร ในอำเภอ
ชุมแสงกับอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ เกษตรกรในอำเภอชุมแสง
และอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ที่ทำการเลี้ยงปลาชะโดในกระชังจำนวน 24 ราย เครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์เกษตรกร และมีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีสัมภาษณ์กลุ่ม
บุคคลและการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วมสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรที่เลี้ยงปลาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 40 - 49
ปีมีความรู้อยู่ในระดับประถมศึกษา เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของรัฐ
และไม่เคยฝึกอบรมกับหน่วยงานของรัฐ นอกจากนี้เกษตรกร ไม่มีการรวมกลุ่มของเกษตรกร
ผู้เลี้ยงปลาชะโด เกษตรกรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการเลี้ยง 10 ปี โดยจะเลี้ยงปลาชะโดเพียง
1 กระชังและส่วนใหญ่ใช้ทุนส่วนตัวในการเลี้ยง พันธุ์ปลาที่ใช้เลี้ยงส่วนใหญ่ซื้อจากพ่อค้าขาย
ลูกปลา ลูกปลาที่ซื้อมาเลี้ยงมีอัตราการรอดตายร้อยละ 80 อาหารที่ใช้เลี้ยงส่วนใหญ่เป็นปลาเบ็ด
โดยให้อาหารวันละ 2 ครั้ง เกษตรกรจะจับปลาขายเมื่อมีน้ำหนัก 1 - 1.5 กิโลกรัม ขายให้พ่อค้า
ที่มา

รับซื้อถึงฟาร์มโดยจับขายทั้งหมดราคาที่ยขายได้สูงสุด 41 บาท และขายได้ต่ำสุด 35 บาทต่อ
กิโลกรัม

ต้นทุนเฉลี่ยที่ใช้ในการผลิตต่อกระชัง 151,610 บาท ต้นทุนที่ใช้มากที่สุด คือค่า
อาหารปลา ผลตอบแทนจากการเลี้ยงปลาชะโดต่อกระชังเฉลี่ย 165,873 บาท กำไรสุทธิจากการ
เลี้ยงปลาชะโดต่อกระชังเฉลี่ย 19,121 บาท

ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ อาหารปลามีราคาสูง โดยข้อเสนอแนะที่เกษตรกรเสนอ
คือ ต้องการให้อาหารปลามีราคาถูกลง เกษตรกรส่วนใหญ่เลิกการเลี้ยงปลาในขนาดตสาเหตุเนื่อง
มาจากไม่คุ้มทุนและมีสาเหตุอื่นๆ คือ อาหารปลามีราคาแพง ปัญหาทางด้านการตลาด ปัญหาใน
การจัดการคุณภาพน้ำ ปัญหาเรื่องโรคที่พบในการเลี้ยงปลา ปัญหาด้านแหล่งเงินทุน ปัญหาด้านภย
ธรรมชาติ และปัญหาเทคนิคในการเลี้ยง

Independent Study Title The Production of Serpenthead Fish (Ophicephalus micropeltes) in “Ka-chang” by Farmers in Chumsaeng and Muang Districts, Nakorn Sawan Province

Author Mr.Nontree Panprommin

M.S. (Agriculture) Agricultural Extension

Examining Committee

Assoc.Prof. Dusdee	Nalampang	Chairman
Assoc.Prof . Katin	Srimongkol	Member
Asst.Prof . Prateep	Kochsila	Member
Asst.Prof . Varapa	Kunaporn	Member

Abstract

The objective of this research was to study the breeding condition, capital, profit and production problem of serpenthead fish in floating baskets of fish-farmers in Chumsaeng and Muang Districts, Nakornsawan Province. The studied populations were 24 fish-farmers in Chumsaeng and Muang Districts The research material were questionnaire and collecting quality information by group interview and corporative survey. Analyzed statistic for analysis were percentage and arithmetic mean.

Result of the research finds out that most of the fish-farmers were male, aged between 40-49 with primary education. Most of them have never contacted and trained with the promotion affair from the government. Nevertheless, they have not associated with other fish-farmers that breed the serpenthead fish. Most of the fish-farmers have 10-year experience of breeding serpenthead fish in only one floating basket. Most of them use their own capital for breeding the fish. Most of fish is bought from baby-fish merchant. Baby fish surviving rate was 80%. Most of its food was prey fish, fed 2 times a day. The fish-farmers will sell the fish when they weight 1 –

1.5 kg. The merchants come to the farm and by them all. The highest price was 41 Baht and the lowest price 35 Baht.

The cost average of production per floating basket is 151,610 Baht. The highest expense is for food of the fish. The money gained from breeding serpenthead fish per floating basket is 165,873 Baht on the average. Net profit is 19,121 Baht per floating basket.

The common problem was the high price of food of the fish. Recommendation from fish-farmers was to lower the price of the food. Most of fish-farmer will stop breeding the fish because they lose their money and other causes were high price of food the fish, marketing problem, quality water management problems, fish disease, sources of investment, natural disaster and methods of raising fish.